

som skulde afgjøre de sælles Anliggender, altså saa alle store og betydningsfulde Spørgsmaal, og i Pengesager have Alt med de allerfæste at bestille, indtil en Fællesudgift af 17 Millioner — jeg siger, at, naar det først kom saaledes istand, at den danske Rigsdag ikke skulde have med andre Ting at bestille, end hvad der nu er regnet til de særlige Anliggender, og altsaa i Pengesager kun nogle saa Millioner, saa vilde det snart komme til at klare sig for Folket, at der var en saadan Uoverensstemmelse i Sammensætningen af Statsbygningen, at der nødvendigviis maatte skee en Forandring; det vilde nemlig see aldeles usorreligt ud, at 50 Mænd skulde afgjøre alle Hovedsager, og endda kun samles hvert andet Aar efter Cetsammersystemet, hvorimod der, for at afgjøre og forhandle disse meget mindre vigtige og betydelige Sager for Kongerigets særlige Anliggender, skulde hvert Aar samles 150 Mænd i 2 Kamre; det vilde være saa selvmodsigende, at det aldeles ikke kunde bestaae. Den Tanke vilde komme frem i Folket, at, naar det er tilstrækkeligt, at 50 Mænd samles for de sælles Anliggender, saa er det urimeligt, at 150 Mænd skulde sammenkaldes for de særlige. Og, saasnart det saaledes blev klart i Folkets Bevidsthed, at der var en Urimelighed deri, saa kunde det ganske naturligt skee, at man maatte forlange Repræsentationen for de særlige Anliggender forandret der efter, og da var Intet naturligere end at sige, at Folkethinget var overflødig; thi, dersom vi beholde Landstthinget alene, saa have vi den store Fordeel, at hele Folket er repræsenteret ved 50 Mænd, hvilket kan være passende i Forhold til de andre Landsdeles Repræsentation og den hele Fællesrepræsentation, og saa have vi middelbare Valg og et Cetsammersystem, saa er der Sammenhæng i det Hele, og dette Folkething er aldeles overflødig. Jeg er saaledes ganske vis paa, at, dersom Rigsdagen baade vil tage Hensyn til, hvad der er Folkets Ønske, og hvad Betydning det skal kunne faae i Fremtiden, da er det ganske nødvendigt, at vi see os vel for, førend vi nu blive ved at stemme for Gjennemførelsen af denne Indskrænkning i Danmarks Riges Grundlov. Jeg er overbevist om, at, dersom vi kun blive ved vor

gamle Grundlov, saa vil Regjeringen saare let finde ud af at tilveiebringe en Fællesforfatning, som hele Riget kan være saare vel tjent med, og jeg spørger ikke, om det muligen kunde foranledige det høitærede Ministerium nogen Bankefælg; thi vistnok maa Ministeriet vente, at det maa gaae det, som det gaaer enhver Mand, at det ikke kan vandre sit Livs Bane igjennem uden at møde Bankefælg, men jeg har den Tillid til dette Ministerium, at det baade har Villie og Kraft til at overvinde de Bankefælg, som maatte stille sig i Veien.

Monrad: Jeg kan ikke nægte, at det, som er fremført af den ærede Rigsdagsmand for Præsto Amts 4de Valgtreds (Grundvig) og den ærede Taler, der nu satte sig, aldeles ikke har kunnet svække min Overbeviisning om, at vi bør vedtage de foreliggende Forslag i usorandret Skikkelse. Den sidste ærede Taler bemærkede, at, naar Regjeringen vilde, saa kunde den let tilveiebringe en Fællesforfatning, som alle Landsdele kunde være tjent med. Ja, det haabe vi vistnok Alle, men netop, naar vi vedtage det foreliggende Lovforslag, gjøre vi det muligt for Regjeringen at tilveiebringe en saadan Forfatning. At bevare Danmarks Riges Grundlov, og samtidigt dermed at ville have en Fællesforfatning, er den fuldkomneste Modsigelse (Lindberg: Maa jeg bede om Ordet!). Det er det Samme, som om man vilde bevare Noget, og samtidigt dermed give det bort. Selv om man vilde gaae ind paa den ærede Rigsdagsmands Anskuelse, at de forskjellige Landsdeles Repræsentanter skulde samles her med os, saa vilde Danmarks Grundlov dog derved aldeles ikke blive bevaret; men det, som vi for Dieblisset staae i Begreb med at opgive af Grundloven, er jo ikke mere end netop det, som er nødvendigt at opgive for Fællesforfatningens Skyld. Det kan aldrig have været vor Tanke at bevare Danmarks Riges Grundlov i den Skikkelse, hvori den nu foreligger, thi vi have dog vistnok Alle tænkt os, at Slesvig skulde træde i politisk Forbindelse med Danmark, og, at en saadan Forbindelse mellem Slesvig og Kongeriget vilde gjøre en meget væsentlig Forandring i Grundloven